

MOCIÓ DE SUPORT AL PRIMER SECTOR PER FER FRONT A LES CONSEQÜÈNCIES DE LA SEQUERA

El canvi climàtic, del qual durant molt de temps se n'ha parlat de forma futura, com una amenaça llunyana, ja és una realitat. Una realitat climatològica, derivada principalment de l'acció humana, però amb múltiples conseqüències socials. Entre moltes d'altres, una de les arestes del canvi climàtic és l'alternança de forma recurrent de períodes de sequera.

Des de 2020, les precipitacions han patit una forta davallada. Una davallada que es va accentuar a partir dels anys 2021 i 2022 i que persisteix al 2023, situant-nos molt per sota de la normalitat climatològica. La precipitació acumulada en els darrers 24 mesos se situa en valors molt semblants als pitjors registres que van donar lloc a la sequera del període 2005-2008 i gairebé tots els mesos del 2021-2022 van ser secs: la mitjana de pluja en aquests anys va ser inferior als 350mm anuals, fet que no s'havia produït des del 1915, on la mitjana anual era a l'entorn dels 600mm.

Addicionalment a la manca de pluges, la temperatura mitjana anual a Catalunya de l'any 2022 va ser la més alta de tota la sèrie de dades registrades i va superar en 2,5 graus la mitjana. L'any 2021 aquesta també va ser superada en 1,5 graus. Aquesta pujada de les temperatures ha fet incrementar la demanda d'aigua de la vegetació i del consum domèstic (més d'un 10% en l'àmbit Ter-Llobregat) i alhora ha reduït les aportacions d'aigua als rius, als aqüífers i als embassaments, on actualment les reserves se situen per sota del 21%. Aquest fet ha requerit l'aportació de cabals provinents de les dessalinitzadores que han arribat a superar durant l'any 2022 els 63 hm³, valor superior al doble de l'any 2019, amb 28 hm³.

Aquesta sequera ja ha tingut efectes sobre el subministrament d'aigua a la població. Els anys 2021 i 2022 una cinquantena de municipis de conques internes han patit manca de disponibilitat d'aigua i han hagut de complementar-la amb camions cisterna. Tot i aquesta aportació, en alguns municipis ja ha calgut aplicar talls de subministrament.

Aquesta sèrie de fets ha provocat que, de forma successiva, l'Agència Catalana de l'Aigua hagi declarat l'entrada en els escenaris de sequera, i ha aplicat mesures que preveu el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera.

L'agricultura i la ramaderia, com a activitats que tenen l'ús d'aigua com una necessitat fonamental per al seu desenvolupament, s'han vist afectades per aquesta situació de sequera i per les restriccions que han afectat el subministrament. Paradoxalment, l'impacte a nivell del primer sector ha estat superior al que ha patit la gran majoria de la població en l'ús domèstic, on encara no hi ha hagut restriccions significatives. Per posar un exemple clar, el passat mes d'abril, la comunitat de regants del Canal d'Urgell va prendre una decisió inèdita, tancant el canal -que ja havia vist reduïda la seva aportació- i provocant conseqüències greus per a les diverses collites que se'n deriven. Per afegir més incertesa al sector, alguns ajuts a les explotacions agràries del 2022 encara no s'han cobrat i resten per convocar-ne de l'any 2023.

Finalment, és pertinent recordar que en matèria de gestió hídrica, l'article 117 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya reconeix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyin tan sols a les conques hidrogràfiques intracomunitàries, que inclou les mesures extraordinàries en cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua.

És per tot això que el grup municipal "BELL-LLOC AVANÇA" proposa al Ple de l'Ajuntament de Bell-lloc l'adopció dels següents acords:

ACORDS

Primer.- Exigir a l'Estat Espanyol la delegació a la Generalitat de Catalunya de les competències hídriques plenes en tot l'àmbit territorial de Catalunya, és a dir, sobre els recursos hídrics també de les subconques a territori de Catalunya de l'àmbit de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), incloent la legislació, planificació, ordenació, concessió, regulació, aprofitament de les aigües, vigilància i sanció, i establint els mecanismes de coordinació necessaris en les infraestructures i subconques compartides amb comunitats autònomes espanyoles.

Segon.- Donar suport a la flexibilització dels plans de reestructuració i/o reconversió de la vinya de manera que es permeti als agricultors -sense perdre les subvencions vinculades- l'arrencada dels conreus afectats el 2023 abans d'incorporar-los a la propera Declaració Única Agrària (DUN), i que aquesta circumstància sigui prorrogable també per al 2025, així com la creació de línies de reconversió per a la resta de conreus llenyosos que calgui replantar degut a l'estrès hídric dels arbres.

Tercer.- Exigir a la Generalitat de Catalunya l'establiment d'una línia d'ajuts econòmics per a les col·lectivitats i comunitats de regants per tal que puguin reduir o condonar les quotes als seus pagesos usuaris.

Quart.- Exigir a la Generalitat de Catalunya l'establiment d'una línia d'ajuts específica per a l'engreix avícola i ramader per pal·liar l'increment de costos en l'alimentació derivat de la manca de matèries primeres, així com ajuts específics a la compra de palla per al jaç del bestiar.

Cinquè.- Traslladar aquests acords a l'Agència Catalana de l'Aigua, al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural del Govern de la Generalitat, al Parlament de Catalunya, al Govern de l'Estat espanyol, al Congrés dels Diputats i al Senat, a l'Associació Catalan de Municipis, a la Federació Catalana de Municipis i a l'Associació de Municipis per la Independència.